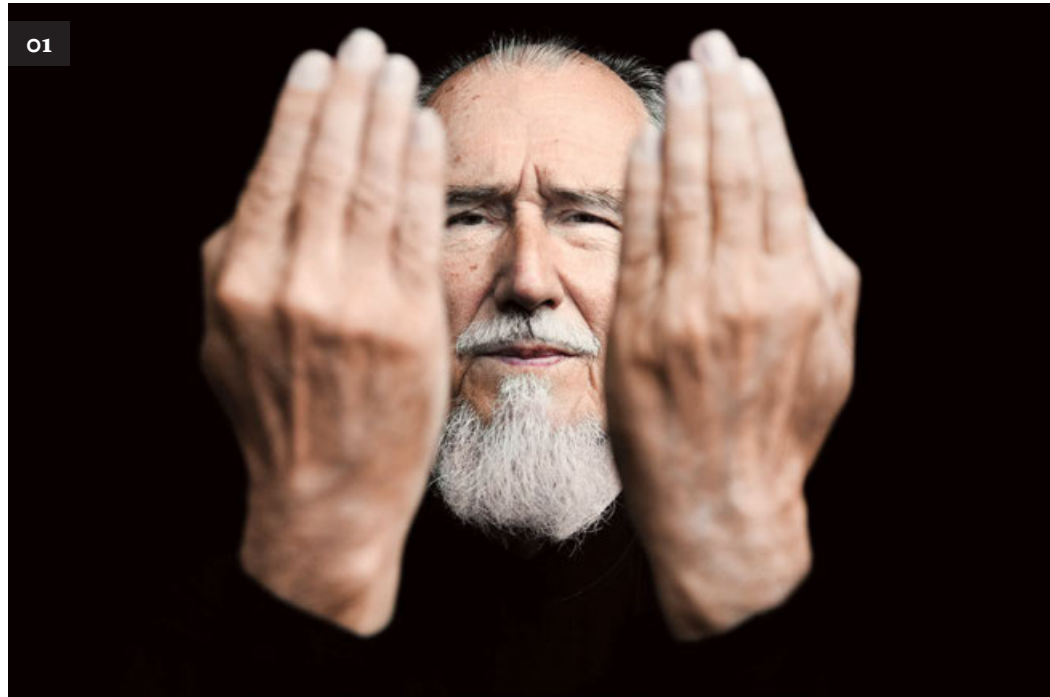

Prepolni rog obilja

Stane Jagodič, umetnik, ki življenje že 70 let zajema z veliko žlico

Piše: Petja Grafenauer

01

Leta 2004 je umetnik Stane Jagodič izdal avtobiografijo na več kot osemsto straneh. Tudi z njo popolnoma neslovensko zagovarja hiperprodukcijo, ki je značilna za njegov celotni opus. Stane Jagodič ni umetnik, ki bi težil k eni, popolni, vrhunski in nezamenljivi umetnini, temveč iz sebe bruha množice karikatur, slik, risb, asemblažev in kolažev, posnetkov, zvokov in besed, ki vsaka zase povedo le stavek ali dva, šele v njihovem množstvu pa postane prepoznavna tudi mreža vizualnosti, ki jo reflektira umetnik. Poleg Jagodiča so takšni umetniki v Sloveniji redki, lahko bi pomislili še na avantgardista Avgusta Černigoja, pa Marka Kovačiča in v zadnjih letih tudi po podjetnosti enakovrednega Jašo.

Stane Jagodič letos praznuje sedemdesetletnico in pred kratkim je živahno odprl pregledno razstavo v kranjski Galeriji Prešernovih nagrajencev. Pred več kot pol stoletja se je v Ljubljani nastanil v dijaškem domu ter se do oblikovne šole vsak dan sprehajal z Rudijem Španzлом, Oskarjem Kogojem in nekaterimi drugimi kasneje znanimi Slovenci. Zahajal je v kino in kavarno Union, dneve pa preživljal v Jakopičevem paviljonu in Moderni galeriji. Po končani srednji šoli so ga po direktivi Sveta za šolstvo poslali poučevati na Kozjansko in tam so nastale prve karikature, ki jih je uspešno objavlj

Razstava:

Junij Junija

Kdo: Mednarodna likovna zbirka Junij
Kje: Kosova graščina, Jesenice
Kdaj: do 26. julija 2013

se leto po diplomi z bodočo ženo Greto preselila v podnajemniško stanovanje, je že počasi opuščal slikarstvo in se vse bolj posvečal drugim medijem: karikaturni, fotografiji, fotomontaži in kolažu in predvsem asemblažu. Zaradi slednjega, ki ga je skorajda po pravilu zanimal v povezavi s sodobno tehnologijo in tehniko nasploh, je paberkoval po številnih podjetjih doma in v tujini. Nastale so svojevrstne kiparske sestavljanke, od tod pa ga je pot peljala prek gledaliških scenografij k prvim multimedialnim projektom, kakršen je bil plesno-performativni dogodek *Panta rhei* ob otvoritvi razstave Grupe Junij v Jakopičevi galeriji leta 1982.

Grupa Junij je bila Jagodičev življenjski projekt. Prva, ustanovna skupina umetnikov, ki jo je sestavljala, se je zbrala v zgodnjih sedemdesetih letih in hitro prerasla okvire

v Pavlihi. Sredi šestdesetih se je mladi učitelj po udarniškem poletju s štipendijo vrnil v Ljubljano in se vpisal na Akademijo za likovne umetnosti.

Ob koncu izobraževanja so Jagodiča pričakale težave z diplomom, vpoklic v vojsko, stanovanjski problem in gradnja ateljeja na Brecljevem. Ko sta

01. Vitalni sedemdesetletnik Stane Jagodič / Foto: Uroš Abram
02. Satirični avtoportret umetnika, ki je tudi oče festivala satire in humorja Aritas.
03. Jagodičev montirani objekt Zakleta usoda iz leta 2005 sestavljajo ostanki pisarniškega stroja, lutka otroka, metki in figura krokodila.
04. Horizont plazme, asemblaž (1983).
05. Jagodičev montirani objekt iz ščipalk za perilo in žarnice je dobil mesto tudi v njegovih performansih in fotomontažah, danes pa je na ogled v kranjski Galeriji Prešernovih nagrajencev.

ambiciozne študentske skupine. Po prvih predstavah v ekspresionistični maniri jo je Jagodič popeljal h kreativnejšim in drznejšim umetniškimi raziskovanjem, ki so temeljila na številnih radikalnejših smereh povojne umetnosti z Marcelom Duchampom na čelu. Grupa Junij je rasla in postala ne le vsejugoslovska in tako skladna z državno po-

litiko, ampak tudi mednarodna. Na vrhuncu svoje kariere so se kot gostje v njene razstave vključevala celo zvezdniška imena, Christo in Jeanne Claude, Emilio Vedova, Richard Long ali Valie Export.

Ko Jagodiču razstavna dejavnost ni bila več izziv, se je usmeril k ustvarjanju zbirke in

Razstava:

Ars Nucleus

Kdo: Stane Jagodič
Kje: Galerija Prešernovih nagrajencev Kranj
Kdaj: do 23. avgusta 2013